

Matematická analýza II

Milan Pokorný

Přednáška 14.4.2022

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech I

Definice (22 Limita zobrazení D 11.9.1)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $x_0 \in P_1$ je hromadným bodem D_φ a $y_0 \in P_2$. Řekneme, že zobrazení φ má v bodě x_0 *limitu* y_0 , jestliže

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \quad x \in \mathcal{P}_\delta(x_0) \cap D_\varphi \implies \varphi(x) \in \mathcal{U}_\varepsilon(y_0).$$

V takovém případě píšeme $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x) = y_0$ nebo $\varphi(x) \rightarrow y_0$ pro $x \rightarrow x_0$.

Definice (23 Spojitost zobrazení D 11.9.3)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ a $x_0 \in D_\varphi$. Řekneme, že zobrazení φ je v bodě x_0 *spojité*, jestliže

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \quad x \in \mathcal{U}_\delta(x_0) \cap D_\varphi \implies \varphi(x) \in \mathcal{U}_\varepsilon(\varphi(x_0)).$$

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech I

Definice (22 Limita zobrazení D 11.9.1)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $x_0 \in P_1$ je hromadným bodem D_φ a $y_0 \in P_2$. Řekneme, že zobrazení φ má v bodě x_0 *limitu* y_0 , jestliže

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \quad x \in \mathcal{P}_\delta(x_0) \cap D_\varphi \implies \varphi(x) \in \mathcal{U}_\varepsilon(y_0).$$

V takovém případě píšeme $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x) = y_0$ nebo $\varphi(x) \rightarrow y_0$ pro $x \rightarrow x_0$.

Definice (23 Spojitost zobrazení D 11.9.3)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ a $x_0 \in D_\varphi$. Řekneme, že zobrazení φ je v bodě x_0 *spojité*, jestliže

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \quad x \in \mathcal{U}_\delta(x_0) \cap D_\varphi \implies \varphi(x) \in \mathcal{U}_\varepsilon(\varphi(x_0)).$$

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech II

Definice (24 Limita a spojitost zobrazení vzhledem k množině)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $A \subset P_1$. Je-li $x_0 \in A'$, $D_\varphi \cap \mathcal{P}(x_0) \cap A \neq \emptyset$ pro všechna $\mathcal{P}(x_0)$, říkáme, že zobrazení φ má v bodě x_0 *limitu vzhledem k A* y_0 , jestliže

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \quad x \in A \cap \mathcal{P}_\delta(x_0) \cap D_\varphi \implies \varphi(x) \in \mathcal{U}_\varepsilon(y_0).$$

Je-li navíc $x_0 \in D_\varphi \cap A$, říkáme, že zobrazení φ je v bodě x_0 *spojité vzhledem k A*, jestliže

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \quad x \in A \cap \mathcal{U}_\delta(x_0) \cap D_\varphi \implies \varphi(x) \in \mathcal{U}_\varepsilon(\varphi(x_0)).$$

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech III

Věta (28 Heineho věta V 11.9.10)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $x_0 \in P_1$ je hromadným bodem D_φ a $y_0 \in P_2$. Pak

(i) $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x) = y_0$ právě tehdy, když pro každou posloupnost

$\{x_n\} \subset D_\varphi \setminus \{x_0\}$ splňující $x_n \rightarrow x_0$ platí $\varphi(x_n) \rightarrow y_0$.

(ii) $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x)$ existuje právě tehdy, když pro každou posloupnost

$\{x_n\} \subset D_\varphi \setminus \{x_0\}$ splňující $x_n \rightarrow x_0$ existuje limita posloupnosti $\{\varphi(x_n)\}$.

Věta (29 O B–C podmínce V 11.9.11)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, (P_2, ϱ_2) je úplný, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ a $x_0 \in P_1$ je hromadným bodem D_φ . Pak $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x)$ existuje právě tehdy, když zobrazení φ splňuje B–C podmínku

$(\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \quad x, y \in \mathcal{P}_\delta(x_0) \cap D_\varphi \Rightarrow \varrho_2(\varphi(x), \varphi(y)) < \varepsilon)$.

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech III

Věta (28 Heineho věta V 11.9.10)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $x_0 \in P_1$ je hromadným bodem D_φ a $y_0 \in P_2$. Pak

(i) $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x) = y_0$ právě tehdy, když pro každou posloupnost

$\{x_n\} \subset D_\varphi \setminus \{x_0\}$ splňující $x_n \rightarrow x_0$ platí $\varphi(x_n) \rightarrow y_0$.

(ii) $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x)$ existuje právě tehdy, když pro každou posloupnost

$\{x_n\} \subset D_\varphi \setminus \{x_0\}$ splňující $x_n \rightarrow x_0$ existuje limita posloupnosti $\{\varphi(x_n)\}$.

Věta (29 O B–C podmínce V 11.9.11)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, (P_2, ϱ_2) je úplný, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ a $x_0 \in P_1$ je hromadným bodem D_φ . Pak $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x)$ existuje právě tehdy, když zobrazení φ splňuje B–C podmínku

$(\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \quad x, y \in \mathcal{P}_\delta(x_0) \cap D_\varphi \Rightarrow \varrho_2(\varphi(x), \varphi(y)) < \varepsilon)$.

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech IV

Věta (30 O spojitosti složeného zobrazení V 11.9.12)

Nechť (P_1, ϱ_1) , (P_2, ϱ_2) a (P_3, ϱ_3) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ a $\psi: P_2 \rightarrow P_3$. Je-li φ spojitý v $x_0 \in P_1$ a ψ spojitý v $\varphi(x_0)$, pak $\psi \circ \varphi$ je spojitý v x_0 .

Věta (31 O limitě složeného zobrazení V 11.9.13)

Nechť (P_1, ϱ_1) , (P_2, ϱ_2) a (P_3, ϱ_3) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $\psi: P_2 \rightarrow P_3$ a $x_0 \in P_1$. Nechť $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x) = y_0 \in P_2$, $\lim_{y \rightarrow y_0} \psi(y) = z_0 \in P_3$, x_0 je hromadným bodem $D_{\psi \circ \varphi}$ a je splněna alespoň jedna z podmínek

- (i) existuje prstencové okolí bodu x_0 , kde vnitřní zobrazení φ nenabývá své limitní hodnoty y_0*
- (ii) vnější zobrazení ψ je spojitý v bodě y_0 .*

Pak $\lim_{x \rightarrow x_0} (\psi \circ \varphi)(x) = z_0$.

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech IV

Věta (30 O spojitosti složeného zobrazení V 11.9.12)

Nechť (P_1, ϱ_1) , (P_2, ϱ_2) a (P_3, ϱ_3) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ a $\psi: P_2 \rightarrow P_3$. Je-li φ spojitý v $x_0 \in P_1$ a ψ spojitý v $\varphi(x_0)$, pak $\psi \circ \varphi$ je spojitý v x_0 .

Věta (31 O limitě složeného zobrazení V 11.9.13)

Nechť (P_1, ϱ_1) , (P_2, ϱ_2) a (P_3, ϱ_3) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $\psi: P_2 \rightarrow P_3$ a $x_0 \in P_1$. Nechť $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x) = y_0 \in P_2$, $\lim_{y \rightarrow y_0} \psi(y) = z_0 \in P_3$, x_0 je hromadným bodem $D_{\psi \circ \varphi}$ a je splněna alespoň jedna z podmínek

(i) existuje prstencové okolí bodu x_0 , kde vnitřní zobrazení φ nenabývá své limitní hodnoty y_0

(ii) vnější zobrazení ψ je spojitý v bodě y_0 .

Pak $\lim_{x \rightarrow x_0} (\psi \circ \varphi)(x) = z_0$.

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech V

Věta (32 O vzoru otevřených množin při spojitém zobrazení 11.9.21)

Mějme metrické prostory (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) , $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ a $D_\varphi = P_1$. Pak φ je spojitý na P_1 právě tehdy, když pro každou otevřenou množinu $A \subset P_2$ je její vzor $\varphi^{-1}(A)$ otevřený.

Věta (33 O obrazu kompaktní množiny při spojitém zobrazení V 11.9.27)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $D_\varphi = P_1$, $A \subset P_1$ je kompaktní a φ je spojitý na A . Pak $\varphi(A)$ je kompaktní.

Věta (34 O nabývání extrémů spojitou funkcí V 11.9.18)

Nechť $\varphi: \mathbb{R}^N \rightarrow \mathbb{R}$, kde oba prostory bereme s obvyklými metrikami, je spojitý na kompaktní množině $A \subset \mathbb{R}^N$. Pak zde nabývá svého maxima a minima (existují $x_1, x_2 \in A$ tak, že $\max_A \varphi = \varphi(x_1)$ a $\min_A \varphi = \varphi(x_2)$).

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech V

Věta (32 O vzoru otevřených množin při spojitém zobrazení 11.9.21)

Mějme metrické prostory (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) , $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ a $D_\varphi = P_1$. Pak φ je spojitý na P_1 právě tehdy, když pro každou otevřenou množinu $A \subset P_2$ je její vzor $\varphi^{-1}(A)$ otevřený.

Věta (33 O obrazu kompaktní množiny při spojitém zobrazení V 11.9.27)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $D_\varphi = P_1$, $A \subset P_1$ je kompaktní a φ je spojitý na A . Pak $\varphi(A)$ je kompaktní.

Věta (34 O nabývání extrémů spojitou funkcí V 11.9.18)

Nechť $\varphi: \mathbb{R}^N \rightarrow \mathbb{R}$, kde oba prostory bereme s obvyklými metrikami, je spojitý na kompaktní množině $A \subset \mathbb{R}^N$. Pak zde nabývá svého maxima a minima (existují $x_1, x_2 \in A$ tak, že $\max_A \varphi = \varphi(x_1)$ a $\min_A \varphi = \varphi(x_2)$).

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech V

Věta (32 O vzoru otevřených množin při spojitém zobrazení 11.9.21)

Mějme metrické prostory (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) , $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ a $D_\varphi = P_1$. Pak φ je spojitý na P_1 právě tehdy, když pro každou otevřenou množinu $A \subset P_2$ je její vzor $\varphi^{-1}(A)$ otevřený.

Věta (33 O obrazu kompaktní množiny při spojitém zobrazení V 11.9.27)

Nechť (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, $D_\varphi = P_1$, $A \subset P_1$ je kompaktní a φ je spojitý na A . Pak $\varphi(A)$ je kompaktní.

Věta (34 O nabývání extrémů spojitou funkcí V 11.9.18)

Nechť $\varphi: \mathbb{R}^N \rightarrow \mathbb{R}$, kde oba prostory bereme s obvyklými metrikami, je spojitý na kompaktní množině $A \subset \mathbb{R}^N$. Pak zde nabývá svého maxima a minima (existují $x_1, x_2 \in A$ tak, že $\max_A \varphi = \varphi(x_1)$ a $\min_A \varphi = \varphi(x_2)$).

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech VI

Definice (25 Stejnoměrná spojitost)

Říkáme, že zobrazení $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, kde (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, je stejnoměrně spojitě na $A \subset P_1$, jestliže $\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0$ tak, že $\forall x, y \in A, \varrho_1(x, y) < \delta$ je $\varrho_2(\varphi(x), \varphi(y)) < \varepsilon$.

Věta (35 Cantorova věta o stejnoměrné spojitosti V 11.9.14)

Nechť (P_1, ϱ_1) , (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ je spojitě na $A \subset P_1$ (vzhledem k A) a A je kompaktní. Pak je φ stejnoměrně spojitě na A .

10.9 Limita a spojitost zobrazení na metrických prostorech VI

Definice (25 Stejnoměrná spojitost)

Říkáme, že zobrazení $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$, kde (P_1, ϱ_1) a (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, je stejnoměrně spojitě na $A \subset P_1$, jestliže $\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0$ tak, že $\forall x, y \in A, \varrho_1(x, y) < \delta$ je $\varrho_2(\varphi(x), \varphi(y)) < \varepsilon$.

Věta (35 Cantorova věta o stejnoměrné spojitosti V 11.9.14)

Nechť (P_1, ϱ_1) , (P_2, ϱ_2) jsou metrické prostory, $\varphi: P_1 \rightarrow P_2$ je spojitě na $A \subset P_1$ (vzhledem k A) a A je kompaktní. Pak je φ stejnoměrně spojitě na A .